

## A földrajz tanítása I. gyakorlat feladatai

## 1. feladat: Tanítási tervezet készítése

**Cél:** a tanítási tervezet műfaji jellemzőinek megismerése.

**Konkrét feladat:** készítsen tanítási tervezetet a természetismeret/földrajz tantárgy egy választott tanítási egységéből a műfaji kritériumoknak és a tantervi követelményeknek megfelelően!

**Választható témák:**

	<i>Évf.</i>	<i>Tanítási egység</i>	<i>Választotta</i>
1.	5.	A felszínformák	
2.	5.	A folyó és állóvizek	
3.	5.	Eligazodás a térképen	
4.	6.	A Föld gömb alakja és annak következményei	
5.	7.	Afrika felszíne	
6.	7.	Észak-Amerika éghajlata	
7.	7.	Földrajzi övezetesség Amerikában	
8.	7.	Dél-Amerika mezőgazdasága	
9.	7.	Kína világgazdasági szerepe	
10.	7.	Mediterrán-Európa földrajzi jellemzői	
11.	7.	Nyugat-Európa szerepe a világ gazdasági életében	
12.	7.	Természeti adottságokhoz igazodó gazdasági élet Észak-Európában	
13.	7.	Kelet-Európa változó gazdasági élete	
14.	8.	A medencejelleg következményei a Kárpát-medencében	
15.	8.	A Kárpát-medence népességföldrajzi folyamatai	
16.	8.	Magyarország idegenforgalma	
17.	8.	A hungarikumok földrajzi vonatkozásai	
18.	9.	A hegységek keletkezése	
19.	9.	Az időjárási frontok és szerepük a mindennapi életben	
20.	9.	Mozgásfolyamatok az állóvizekben	
21.	9.	A földrajzi övezetesség rendszere	
22.	10.	A globalizáció következményei	
23.	10.	A migráció földrajzi okai és következményei	
24.	10.	A Föld globális problémái	

**Beadási határidő:** 2015. október 6.

## 2. feladat: Tájak földrajzi jellemzőinek bemutatása

**Cél:** A tájak földrajzi jellemzőinek összegyűjtése, rendszerezése.

### Konkrét feladat:

Gyűjtse össze azokat az **ismeretanyagokat**, amelyeket meg kell tanítani a gyerekeknek az adott táj természet- és társadalom-földrajzával, környezeti állapotával kapcsolatban az érvényben lévő tantervek szerint, és foglalja össze azokat **jegyzetekben, vázlatokban!** Használja a tájelemzés szempontsorát! (A szempontsor megtalálható: Földönjáró 1. tk. 120. oldal)

### Választható témák:

	<b>Évf.</b>	<b>Táj</b>	<b>Választotta</b>
1.	5-6.	Az Alföld	
2.	5-6.	A Dunántúli-középhegyvidék	
3.	5-6.	Az Északi-középhegység	
4.	5-6.	A Nyugati-peremvidék	
5.	7.	Az Amazonas-medence	
6.	7.	Andok	
7.	7.	Szahara	
8.	7.	Appalache	
9.	7.	Ausztráliai-alföld	
10.	7.	Délkelet-ázsiai-szigetvilág	
11.	7.	Mezopotámia	
12.	7.	Nyugat-szibériai-alföld	
13.	7.	Himalája	
14.	7.	Urál hegység	
15.	7.	Kongó-medence	
16.	8.	Német-középhegység	
17.	8.	A Kárpátok hegykoszorúja	
18.	8.	Alpok	
19.	8.	Erdélyi-medence	
20.	8.	Északi-középhegység	
21.	8.	Kiskunság	
22.	8.	Balaton-felvidék	
23.	8.	Dunakanyar	
24.	8.	Kisalföld	

**Terjedelem:** max. 5 oldal

**Határidő:** 2015. október 20.

### 3. feladat: Országcsoportok földrajzi jellemzőinek bemutatása

**Cél:** Az országcsoportok földrajzi jellemzőinek összegyűjtése, rendszerezése.

**Konkrét feladat:**

Gyűjtse össze azokat az **ismeretanyagokat**, amelyeket meg kell tanítani a gyerekeknek az adott ország-csoporttal kapcsolatban, és foglalja össze azokat **magyarázó ábrákban!** Használja az országjellemezés szempontjait! (A szempontsor megtalálható: Földönjáró 1. tk. 123. oldal)

**Választható témák:**

	Évf.	Országcsoport	Választotta
1.	7.	A „kis tigrisek”	
2.	7.	A délkelet-ázsiai térség	
3.	7.	A közel-keleti térség	
4.	7.	A karibi térség	
5.	7.	Trópusi Afrika országai	
6.	7.	Skandináv országok	
7.	7.	Benelux államok	
8.	7.	Balti államok	
9.	7.	A dél-európai mediterrán térség	
10.	8.	A „visegrádi országok”	
11.	8.	Kárpátok Eurorégió	
12.	8.	Duna Eurorégió	
13.	10.	„Banánköztársaságok”	
14.	10.	„Adóparadicsomok”	
15.	10.	Arab országok	
16.	10.	Kelet- és délkelet-európai ortodox államok	
17.	10.	BRICS országok	
18.	10.	G8 országok	
19.	10.	Szocialista országok	
20.	10.	Eurózóna országai	
21.	10.	Schengeni országok	
22.	10.	Éhségövezet országai	

**Terjedelem:** 5-7 oldal

**Határidő:** 2015. november 3.

#### 4. feladat: Földrajztankönyvek bemutatása

**Cél:** a közoktatásban használt tankönyvek főbb jellemzőinek megismerése.

**Konkrét feladat:** mutassa be a választott tankönyv jellemzőit az adatlap és a jellemzési szempontok alapján!

**Választható tankönyvek:**

<b>Évf.</b>	<b>Tankönyv</b>	<b>Választotta</b>
5.	Természetismeret 5. évfolyam – Kísérleti tankönyv (Kropog E. – Láng Gy. – Mándics D. – Molnár K. – Ütőné, OFI, 2014)	
6.	Természetismeret 6. évfolyam (Makádi M. – Taraczközi A., Mozaik Kiadó, 2011)	
7.	Földrajz 7. évfolyam – Kísérleti tankönyv (Alexa P. – Gruber L. – Szöllőssy L., OFI, 2015)	
7.	Földrajz 7. osztály – Jónás – Kovácsné – Mészárosné – Vízváriné: A kontinensek földrajza (Természetről tizenéveseknek) (Mozaik Kiadó)	
7.	Földrajz 7. osztály – Szentirmainé (Apáczai Kiadó)	
8.	Földrajz 8. évfolyam – Kísérleti tankönyv (M. Kusztor A. – Pokk P. – Szöllőssy L., OFI, 2015)	
8.	Földrajz 8. osztály – Jónás I. – Kovácsné – Vízváriné: Közép-Európa és Magyarország földrajza (Természetről tizenéveseknek) (Mozaik Kiadó)	
8.	Földrajz 8. osztály – Szentirmainé (Apáczai Kiadó)	
9.	Földrajz 9. évfolyam – Kísérleti tankönyv (Arday I. – Nagy B. – Gálné – Ütőné, OFI, 2015)	
9.	Földrajz 9. osztály (Nagy B. – Nemerkenyi A. – Sárfalvi - Ütőné, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2013)	
9.	Lakóhelyünk, a Föld. Földrajz a középiskolák 9. évfolyama számára (Nemzedékek tudása sor.) (Kereszty - Nagy - Nemerkenyi - Neumann - Sárfalvi, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2013)	
10.	Földrajz 10. évfolyam – Kísérleti tankönyv (Arday I. – Kőszegi M. – Ütőné, OFI, 2015)	
10.	Földrajz 10. oszt. Regionális földrajz (Probáld F. – Ütőné, Nemzeti Tankönyvkiadó)	

**Terjedelem:** max. 8 oldal

Segédanyagot talál a Földönjáró 2. tankönyv 1. fejezetében.

**Határidő:** 2015. november 23.

## A földrajztankönyvek elemzésének szempontjai

### Adatlap

**A SZERZŐ(K) NEVE:** .....

**A TANKÖNYV CÍME:** .....

**KIADÓ:** .....

**Raktári szám:** .....

**Az 1. kiadás megjelenési időpontja:** .....

**Formátum:** A4, B5, egyéb: .....

**Terjedelem:** ..... oldal

**Borító/kötés:** .....

**Nyomás:** .....

**Illusztrációk:** .... db színes fénykép, ..... db színes ábra, ..... db térkép, egyéb:

.....

**Egyéb jellemzők:** .....

.....

.....

**Tankönyvcsaládba illeszkedik-e?** igen – nem

Ha igen, melyikbe? .....

**Tartozik-e hozzá más nyomtatott taneszköz?** igen – nem

Ha igen, mi? munkafüzet – ellenőrző feladatlap – egyéb: .....

## TANKÖNYVELEMZÉSI SZEMPONTOK

### TARTALMI KÉRDÉSEK

1. A témakörök felsorolása, időigényükkel
2. A témakörök logikájának megítélése
3. A tankönyvi témakörök és időigényük összevetése a hivatkozott tantervben szereplővel
4. Hogyan valósulnak meg a könyv segítségével a földrajz mai tantervi irányelvei
5. Szellemiségének bemutatása, megítélése
6. Szakmai megbízhatósága
7. Az esetlegesen előforduló szakmai hibák felsorolása (tételesen, pontos helymegjelöléssel)
8. Egyéb szempontok

### MÓDSZERTANI KÉRDÉSEK

1. Didaktikai apparátusának felsorolása
2. Módszertani feldolgozottságának értékelése
3. Hogyan biztosítja a különböző képességterületek (kiemelten az információhordozók felhasználása, a gondolkodás, a térbeli tájékozódás, az időbeli tájékozódás) fejlesztését?
4. Hogyan biztosítja a különböző képességű tanulók egyéni és közös tanulását?
5. Egyéb szempontok

### ÁLTALÁNOS TANKÖNYV-PEDAGÓGIAI KÉRDÉSEK

1. Mennyiben felel meg az általános tankönyv-pedagógiai elvárásoknak?
2. Esztétikuma
3. Stílusa, nyelvezete, nyelvhelyessége
4. Egyéb szempontok

### ÖSSZEGZÉS

1. Miért választaná ezt a tankönyvet? (A tankönyv értékei)
2. Miért nem választaná ezt a tankönyvet? (A tankönyv „fogyatékoságai”)
3. Egyéb szempontok